

SLUTRAPPORT FÖR PROJEKTSTÖD INOM LEADER

Datum: 1112 ?

Projektid: 110118-111231

Journalnummer: UR1106

Projektnamn: "Lappen i Manjaur"

Kontaktpersoner: Birgit Hedman, diakon i Vindelns församling och projektledare
Hjördis Brännström, dramapedagog, Edelviks folkhögskola

1. Sammanfattning

Den planerade teatern "Lappen i Manjaur" genomfördes på tre platser: Kalvträsk, Åmsele och Ammarnäs. Föreställningarna såg av nästan 300 personer.

- Temat i teatern är "försoning och samexistens". I teatergruppen har det gett en fördjupning i ämnet, då vi arbetat med temat både kunskapsmässigt, uttryckt i ord och känslor, samt genom kroppsspråk.
- Deltagarna har varit både kvinnor och män, samt av olika åldrar. Den yngsta var 15 år och den äldsta 65 år. Gruppdynamiken har stärkts genom övningshelger, då vi bött tillsammans och delat både arbete med teatern, ätit och haft gemensam fritid.
- Två kulturer har mötts, den samiska och bondesamhället. Eftersom rollerna har besatts med samer resp. av bondesläkt har dialogen hela tiden funnits med. Det har blivit en fördjupad kunskapsförmedling och ökad förståelse mellan kulturerna.
- Teater kan vara ett sätt att medvetandegöra och förmedla ett tema t.ex. försoning, som kan vara svårt att samtala om. Det blir en konkret berättelse, som man kan relatera till.
- För oss var det viktigt att kulturerna representerades av sanna kulturbärare, dvs. lappen och hans dotter spelades av samer och nybyggaren hade rötter i bondesamhället. Det ger en verklig dialog och ett allvar.

2. Bakgrund

Under tre års tid (2007 – 2010) har ett projekt "Försoning och samexistens mellan människor – bofasta, samer och andra som vistas i församlingen" bedrivits i Vindelns församling. Teatern "Lappen i Manjaur" är ett sätt att låta samtal om försoning fortsätta och konkretiseras.

3. Syfte och målgrupp

Vi vill lyfta fram vikten av samtal och dialog, som kan leda till förståelse och insikt. Det berör vår samexistens som människor och gäller alla.

I teatergruppen blev det många samtal om försoning. Vid de första övningarna fick gruppen ta del av det tidigare försoningsprojektet och genomföra en del övningar. Vi fick ta del av historiska kunskaper om hur samer och nybyggare levde förut från deltagare i gruppen, men även på ett konkret sätt vid övningshelgen i Ammarnäs.

Vid föreställningarna ville vi ge tillfälle till samtal om det som hänt i föreställningen och överföra det till vår egen situation. I pausen fick publiken fundera över vilka alternativa val huvudpersonerna skulle kunna göra och vart de kunde leda. De fick även frågan: har vi, du och jag, något vi behöver fundera över som vi kan förändra i vårt förhållningssätt, så att det leder till bättre relationer med våra medmänniskor?!

Vi har fått spontana berättelser om hur samtalen gått vidare under hemfärd från föreställningar och i familjer. Människor blev berörda av föreställningarna.

4. Projektets mål

Att visa på dialogens och samtalets betydelse i vardagslivet för oss människor och grupper emellan.

Se punkt 3.

Publiken har varit av alla åldersgrupper, från små barn till pensionärer.

Teatergruppens spridda åldersstruktur (15 – 65 år) och med både kvinnor (5) och män (7) har gett många reflektioner och frågeställningar. Perspektivet på försoning och samexistens har blivit något alla har tagit del av och blivit berörda av. Lyssnande och samtal är en viktig förutsättning för goda relationer.

Kompetensutveckling har även skett inom drama – teater. Alla deltagarna får ett kursintyg på genomgången teaterkurs i samverkan med Edelviks folkhögskola.

Samisk- och bondekultur möttes både i teatern och i realiteten, eftersom de spelade sin egen tillhörighet.

Vi har på detta sätt uppfyllt de indikationer, som angetts i ansökan. Nya mötesplatser har skapats genom teaterföreställningarna, samt att samer och skogsägare har getts möjlighet att mötas.

5. Arbetstillfällena och nya företag.

Inga, eftersom alla deltagarna deltog ideellt, förutom projektledare och dramapedagog som gjorde det i sina tjänster.

6. Genomförandeplan och tidsplan.

Bilaga.

7. Spridning av projektets resultat.

Reportage har skrivits i tidningar, t.ex Västerbottningen, Sydsamiskt kyrkblad. Det skickades en pressrelease till dagstidningar och TV men ingen kom. Vid helger lär det vara svårare att få något rapporterat.

Vi har fått berättelser om, att samtal har förts mellan dem som kom på föreställningarna och det är nog det viktigaste.

8. Projektets finansiering

Bilaga: Kostnadssammanställning

Bilaga: Ideellt arbete

9. Projektets arbetssätt

Planering har gjorts av projektledare och dramapedagog. Vi har sedan ansvarat för olika delar. Projektledaren har ansvarat för finansiering, bokningar av lokaler, mat, boende,... dvs. det praktiska. Dramapedagogen har ansvarat för manus, drama-övningar, ljus-och ljud mm.

Tillsammans har vi kontaktat personer inför rollbesättningar, rekvisita mm

En viktig förutsättning för att kunna genomföra teatern har varit samarbetet med Edelviks folkhögskola. Vi fick del av deras dramakompetens, lokaler och de har även skött vår ekonomi.

Flera samebyar har varit engagerade i teatern och vi har haft kontaktpersoner bland dem.

10. Slutsatser och rekommendationer

Det har varit spännande att sätta upp en teater med ideella amatörer! Vi har övat vid åtta tillfällen och haft tre föreställningar. Det behövs engagemang och vilja för att avsätta så mycket av sin fritid till detta. Vid rollbesättningen tog det tid att hitta lappen och lappflickan. Många samer var intresserade att delta, men när tidsaspekten blev tydlig då fanns det inte praktisk möjlighet att delta. En del av ungdomarna hade svårt att veta var de skulle befinna sig kommande termin! Alla har inte kunnat vara med vid alla övningstillfällena, så därför blev helgen i Ammarnäs mycket viktig för gruppen och för att kunna sätta ihop allt till en helhet.

Teatern har på ett historiskt sätt lyft frågan om samexistens mellan lappar och nybyggare, men den är lika aktuell idag på många olika plan och berör hela samhället. Hur kan vi människor mötas på ett gott och konstruktivt sätt?! Vi har velat medvetandegöra dialogens betydelse.

Genom projektstödet från Leader har vi kunnat fördjupa relationen i gruppen och temat försoning och samexistens.